INFANTS

CAMPANYA INSTITUCIONAL
2014-2015

ESTIMA i VIU la JUSTÍCIA

QUÈ FAS AMB EL TEU GERMÀ?

Càritas

CONTINGUT

03 | **GUIA PER A L'ANIMADOR**
PRESENTACIÓ

06 | **CONTE PER SER EXPLICAT PER L'EDUCADOR**
L'AL·LÈRGIA DEL PETIT SERAFÍ

12 | **JOC**
ATRAPA UN MILIÓ DE «SOLIDARIS»

23 | **CONTE**
EL PETIT GRA DE SORRA

30 | **CONTE**
QUÈ FAS AMB EL TEU GERMÀ?

36 | PREGÀRIA PER FABRICAR UN MÓN MILLOR

GUIA PER A L'ANIMADOR

PRESENTACIÓ

Càritas inicia una Campanya que es prolongarà durant tres anys (des de finals de 2014 fins al 2017) i que té per lema general **«ESTIMA I VIU LA JUSTÍCIA».** Per al primer curs de Campanya **2014-2015** el sub-lema és aquesta pregunta: **«Què fas amb el teu germà?».**

Amb aquest sub-lema volem expressar la primera condició o requisit necessari per poder **estimar i viure la justícia:** preguntar-nos què fem al nostre proïsme, si ens sentim responsables els uns dels altres. ¿Ens sentim part de la mateixa família, la humana, fills del mateix Pare-Mare Déu?

La nostra època està marcada per les desigualtats socials, la pobresa, la fam, la pèrdua o deterioramen de drets... L'exclusió de les persones i les famílies més pobres creix de manera escandalosa. Els rics són més rics, i els pobres, més pobres, més nombrosos i amb menys drets. Milions de persones han quedat bandejades, «descartades», excloses, tirades a la cuneta de la nostra societat, del nostre món.

I no solament això; també assistim a una «globalització de la indiferència», com denuncia el papa Francesc: «La cultura del benestar, que ens porta a pensar només en nosaltres mateixos, ens torna insensibles als crits dels altres, ens fa viure en còmodes bombolles de sabó. Ens hem acostumat al patiment de l'altre, no ens concerneix, no ens interessa, no és assumpte nostre».

«Què has fet amb el teu germà?» Aquest interrogant és una crida a despertar, a parar atenció al nostre voltant, a sortir del nostre món particular en què ens acomodem, i a adonar-nos de la realitat humana que ens envolta, perquè en aquesta realitat hi podem escoltar la remor de Déu que ens parla i ens interpel·la de mil maneres.

Ha arribat el moment per commoure'ns i moure'ns per sortir del nostre confort particular i trobar-nos amb el germà caigut, carregar els uns amb els altres, acompanyar-nos i acollir-nos, com féu el bon samarità. Som guardians del benestar dels nostres germans, som guardians dels seus drets, dels nostres, dels que ens fan persona, dels que reconeixen la nostra dignitat inalienable.

Tots estem convocats per Déu a viure la **FRATERNITAT,** la taula compartida, construint i rehabilitant la vida des d'una nova manera de relació amb l'altre… més humana, més fraterna. Això és el que la Campanya de Càritas vol despertar i promoure enguany.

«La mesura de la grandesa d'una societat està determinada per la manera en què tracta el més necessitat, el qui no té sinó la seva pobresa (papa Francesc). També la mesura de la grandesa humana i cristiana vindrà determinada per la resposta que donem amb la nostra vida pràctica a la pregunta: **«Que fas amb el teu germà?»** «Tot allò que fèieu a un d'aquests germans meus més petits, a mi m'ho fèieu» (Mt 25, 40).

Els materials didàctics que trobareu a continuació volen ser una ajuda pedagògica per aprofundir, amb els nostres grups d'infants, els continguts que proposa la Campanya, perquè es consciencïin que tots som de la mateixa família, la humana, que tots tenim la mateixa dignitat i els mateixos drets, i que estem cridats a ser responsables els uns dels altres, a viure atents al que passa al nostre voltant, i a deixar-nos commoure i moure'ns davant la necessitat i el patiment del proïsme.

Tant de bo que puguem contribuir perquè la mesura de la grandesa humana i cristiana dels nostres infants creixi de tal manera que els altres, veient les seves obres, lloïn el nostre Pare-Mare Déu (cf. Mt 5, 16) i contribueixin a fer visible i palpable el món nou que esperem, el regne del cel aquí a la terra.

MATERIALS DIDÀCTICS

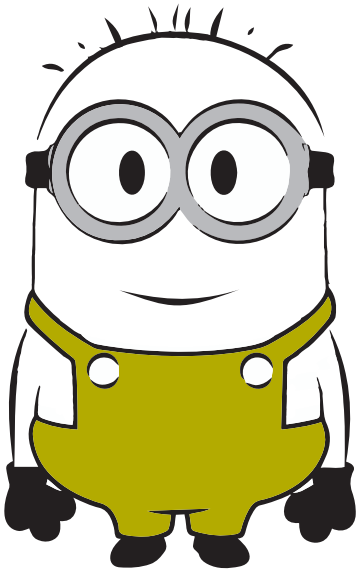

Audiovisual: EL DESCOBRIMENT DELS «MINIONS»

Per a infants de 8 a 11 anys (Educació Primària)

La finalitat d'aquest audiovisual és llançar el missatge de la Campanya d'una manera atractiva i suggeridora, com una invitació a treballar plegats per un món més just i fratern. I, alhora, serveix per presentar el que és essencial de la missió de Càritas: treballar per la justícia. *(L'audiovisual és un PowerPoint de 8 minuts que trobareu a la Carpeta Didàctica.)*

Conte: L'AL·LÈRGIA DEL PETIT SERAFÍ

Per treballar amb infants de 4-7 anys (Educació Infantil i Primer Cicle de Primària)

Aquest conte vol convidar els infants a estar sempre atents al que els passa a les persones que tenen a prop cada dia, perquè no se'ls escapi cap necessitat o problema que aquestes persones puguin estar patint i mirar així d'ajudar-les tant com puguin. Intentar que el seu centre d'atenció no sigui el seu propi bé sinó el bé de les persones que tenen al costat, intentar que d'alguna manera se'n responsabilitzin.

Joc: ATRAPA UN MILIÓ DE «SOLIDARIS»

Per treballar amb infants de 8 a 11 anys (Educació Primària)

A través d'aquest joc, i de les activitats que el segueixen, volem convidar els infants a obrir els ulls a alguna de les realitats d'injustícia que pateix el nostre món, a saber que hi ha persones i organitzacions que no es queden de braços plegats davant aquesta realitat, i, doncs, es comprometen a ajudar els seus germans i germanes més desafavorits i necessitats, amb la intenció d'aconseguir construir entre tots un món més humà, just i fratern.

Conte: EL PETIT GRA DE SORRA

Per treballar amb infants de 7 a 11 anys (Educació Primària)

La finalitat del conte, i de les activitats que l'acompanyen, és que l'infant es consciencií de la importància dels Drets Humans, els quals garanteixen la vida digna de les persones; i, d'altra banda, que es consciencíin també de la responsabilitat que tenen de vetllar pel compliment d'aquests Drets, de sentir ells mateixos el que poden sentir les persones que veuen vulnerats els seus Drets fonamentals, empatitzar-hi, no restar indiferents als seus problemes.

Conte: QUÈ HAS FET AMB EL TEU GERMÀ?

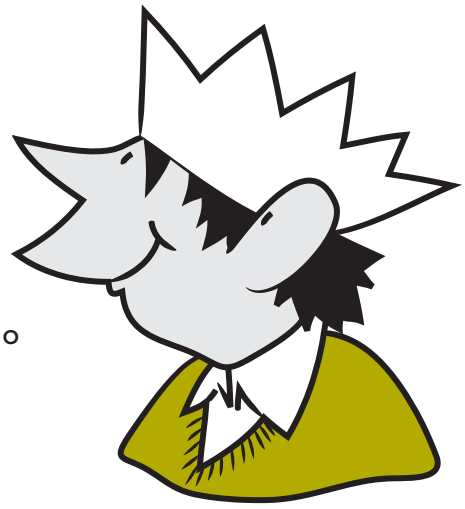

Per treballar amb infants de 7-11 anys (Educació Primària)

La finalitat del conte és mostrar als infants què significa o implica ser fratern, i fomentar entre ells les relacions fraternals. Que siguin conscients que la seva forma de relacionar-se amb els altres pot provocar molt de patiment si no senten l'altra persona com un germà o germana, com un igual a ell, amb la seva mateixa dignitat i sentiments.

PREGÀRIA PER FABRICAR UN MÓN MILLOR

Per a infants de 7-11 anys (Educació Primària)

Oferim aquesta pregària perquè els infants es posin en mans de Jesús, perquè es quedin a soles amb ell durant uns instants, mentre llegeixen la pregària, mentre escriuen la seva, mentre la pinten. És una estoneta durant la qual tindran la ment centrada en Jesús i podran estar sols amb l'Amic, perquè els habiti i els parli al cor. En Jesús, l'Amic, trobaran la font de la Fraternitat.

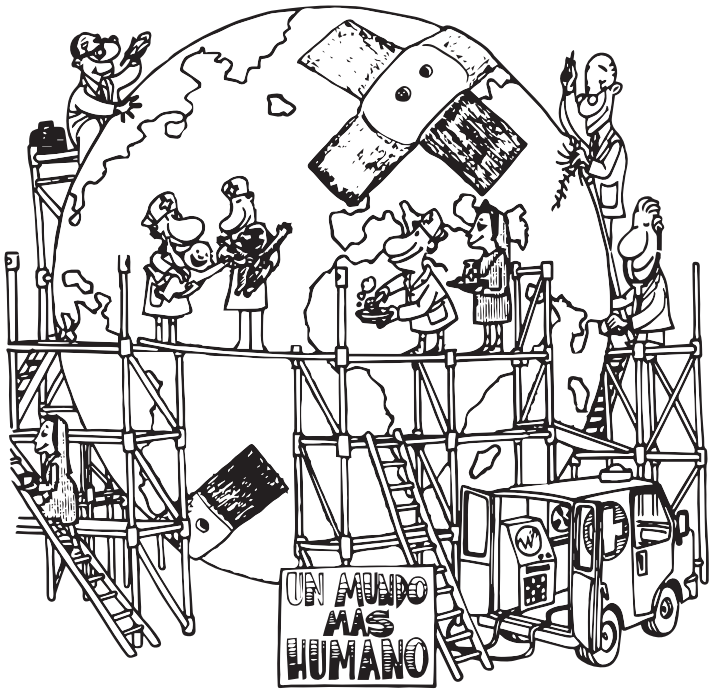

PER A EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMER CICLE D'EDUCACIÓ PRIMÀRIA (4-7 ANYS)

Conte per ser explicat per l'educador

L'AL·LÈRGIA DEL PETIT SERAFÍ

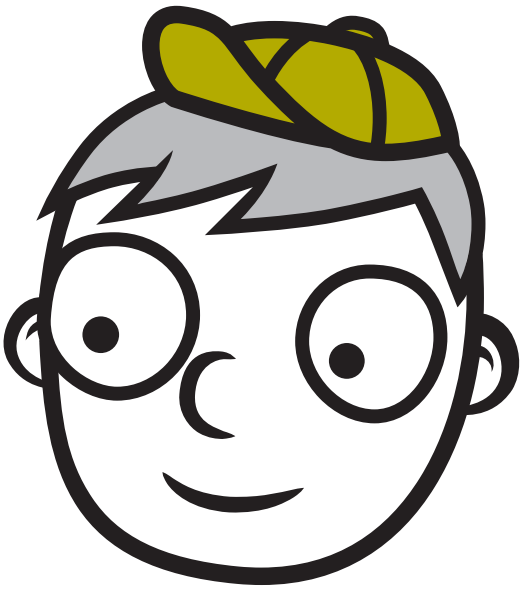

Un dia de bon matí, es llevà molt sa en Serafí.
No estava ni constipat ni refredat,
però mentre esmorzava,
en veure son germà malparlar a la seva mare,
va sentir al nas una picassor molt gran,
i sense poder-se reprimir
de tot arreu de la casa es va sentir:

A - AA - AAA - ATXÍS!

Un esternut ben sorollós i espatarrant
del nas del Serafí sortí
que deixà tothom del voltant,
ben aterrit i ensordit.

(Ara, tots a la vegada, farem un esternut sorollós i espatarrant: A - AA - AAA - ATXÍS!)

Després d'esmorzar i esternudar,
en Serafí se'n va anar a l'escola a estudiar.
Mentre anava pel carrer amb la cartera,
veié un home dormint a l'acera,
i aleshores va sentir al nas una picassor molt gran,
i sense poder-se reprimir
per tot el voltant es va sentir:

A –AA –AAA – ATXÍS!

Un esternut ben sorollós i espatarrant
del nas del Serafí sortí
que deixà tothom del voltant,
ben aterrit i ensordit.

(Ara, tots a la vegada, farem un esternut sorollós i espatarrant: A - AA - AAA - ATXÍS!)

Després d'esternudar
en Serafí a l'escola arribà,
i cap dins la classe a estudiar.
I mentre escoltava la mestra
explicar la lliçó a la mainada,
veu un company de davant

que aprofitant un descuit,
li pren el cartabó
al company que seu a prop del racó.

I aleshores va sentir al nas una picassor molt gran,
i sense poder-se reprimir
de tot arreu de la classe es va sentir:

A - AA - AAA - ATXÍS!

Un esternut ben sorollós i espatarrant
del nas del Serafí sortí
que deixà tothom del voltant,
ben aterrit i ensordit.

(Ara, tots a la vegada, farem un esternut sorollós i espatarrant: A - AA - AAA - ATXÍS!)

Quan va arribar l'hora del pati,
en Serafí amb els amics xalava,
però mentre corria enmig del xivarri,
va sentir una nena que plorava.
I plorava perquè ningú amb ella jugava.

I aleshores va sentir al nas una picassor molt gran,
i sense poder-se reprimir
arreu del patí es va sentir:

A - AA - AAA - ATXÍS!

Un esternut ben sorollós i espatarrant
del nas del Serafí sortí
que deixà tothom del voltant,
ben aterrit i ensordit.

(Ara, tots a la vegada, farem un esternut sorollós i espatarrant: A - AA - AAA - ATXÍS!)

I així una vegada i una altra,
el petit Serafí no parava d'esternudar
cada vegada que una cosa dolenta
veia que tornava a passar.

Quan insultaven a algú, en Serafí feia un esternut.
Quan marginaven a algú, en Serafí feia un esternut.
Quan pegaven a algú, en Serafí feia un esternut.
Quan se'n reien d'algú, en Serafí feia un esternut.
Quan algú patia, en Serafí esternudava i tossia.

La seva mare, molt preocupada,
a cal metge el va portar,
i a un altre,
i a un altre.

Tots deien que era una malaltia molt rara,
una al·lèrgia descontrolada.
Però cap doctor no podia aconseguir
que en Serafí deixés d'esternudar i tossir.

Van passar els dies,
les setmanes,
els mesos,
i cada cop que en Serafí esternudava…

(Ara, tots a la vegada, farem un esternut sorollós i espatarrant: A - AA - AAA - ATXÍS!)

…tots el que sentien l'esternut sorollós i espatarrant
ja no s'aterrien ni ensordien,
sinó que s'aturaven a mirar
amb atenció el que passava al seu voltant.
Perquè sabien que si en Serafí esternudava
era perquè algú a prop del nen,
malament malament ho passava.
I aleshores anaven cap al costat d'aquest algú
per ajudar-lo i consolar-lo.
I si no hi havia ningú per fer-ho,
sens dubtar en Serafí hi anava,
i en aquest algú un cop de mà li donava.

Al final va resultar que per on Serafí passava
no hi havia ningú que ho passés malament,
perquè els seus esternuts sorollosos i espatarrants,
servien d'avís per ajudar qui més ho necessitava.
I acabem aquesta història del Serafí
rascant-nos el nostre bonic nas fi fi
i fent un esternut aixà així:

A - AA - AAA - ATXÍS!

José Real Navarro

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

1. Què és el que feia que en Serafí esternudés?
2. Per què en Serafí va esternudar quan esmorzava?
3. Per què va esternudar en Serafí quan anava pel carrer cap a l'escola?
4. Per què va esternudar en Serafí quan la mestra explicava la lliçó?
5. Per què va esternudar en Serafí al pati de l'escola?
6. Per què va passar, finalment, que allà on en Serafí esternudava ningú ho passava malament?
7. En Serafí s'adonava de seguida si al seu costat hi havia algú que ho passava malament, fos pel motiu que fos. ¿Com podem saber que algú de prop nostre ho passa malament? ¿Com es nota? ¿En què hem d'estar atents per saber que algú del nostre costat ho passa malament o que necessita la nostra ajuda?
8. Què podem fer quan veiem que algú que està amb nosaltres ho passa malament?
9. ¿Recordes alguna vegada que tu ho vas passar malament i que algú altre se'n va adonar i et va ajudar? Explica què et va passar i com et vas trobar.

Activitat:
Mocadors de paper

Per a aquesta activitat, l'animador dirà, aproximadament, aquesta motivació:

El petit Serafí esternudava sempre que veia algú amb cara trista que ho passava malament al seu costat; i és per això que necessitava molts mocadors, perquè s'havia de mocar cada cop que feia un esternut sorollós i espatarrant. Ara us donaré un mocador de paper com els que feia servir en Serafí perquè hi dibuixeu una cara trista; feu servir un retolador.

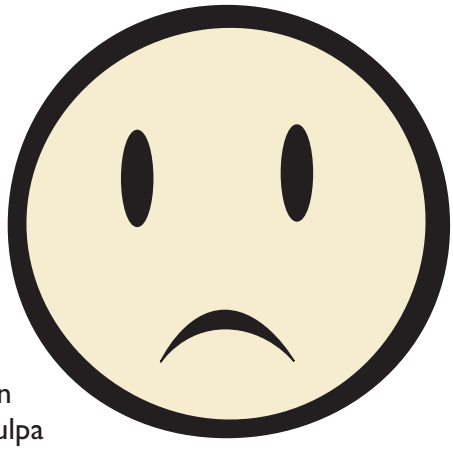

L'educador dibuixarà a la pissarra una cara trista perquè la copiïn. Quan tots l'hagin dibuixat, els demanarà que agafin el mocador de paper com si fos una màscara i se la posin a la cara, per ensenyar així la seva cara trista.

Ara els demanarà que diguin quines coses poden provocar que a un nen com ells se li posi una cara tan trista: pel que li han fet altres nens, per culpa d'una necessitat, d'un problema que té... Ho faran per torns, i a qui li toqui parlar ho farà posant-se el mocador a la cara, com si fos una màscara.

L'educador anotarà en un full tot el que vagin dient els infants. Un cop acabada la ronda, els demanarà que girin el paper i que hi dibuixin, a l'altra cara, un rostre alegre. Quan la tinguin dibuixada se la posaran a la cara com si fos una màscara.

Després l'educador anirà llegint cada una de les coses que els infants han dit abans sobre què podia provocar cares tristes en els infants. A cada cosa que l'educador digui, els infants hauran d'opinar, entre tots, què poden fer per ajudar els nens que tenen la cara trista per aquest motiu. Quan un infant faci una proposta, l'educador demanarà a tots els nens que es posin el mocador a la cara perquè s'hi vegi la cara alegre.

Fet això l'educador els demanarà que escriguin el seu nom a la banda del mocador de la cara alegre. I els que vulguin comprometre's a ser com el petit Serafí, que es preocupava perquè ningú al seu costat no es trobés malament, enganxaran a la paret el seu mocador de paper amb la cara somrient i el seu nom

Ara l'educador els pot explicar breument que Càritas és un grup de persones cristianes que es comporten com en Serafí, és a dir, es fixen en les persones que avui ho passen malament: persones sense feina, sense casa, sense diners per comprar menjar, sense diners per pagar la llum, o el gas, o el lloguer de casa seva, i que es dediquen a ajudar-les perquè les seves cares deixin d'estar tristes. I per acabar, els donarà a cadascun el dibuix que hi ha a la pàgina següent, perquè el pintin de colors i se'l quedin com a recordatori de la missió que Càritas els encomana.

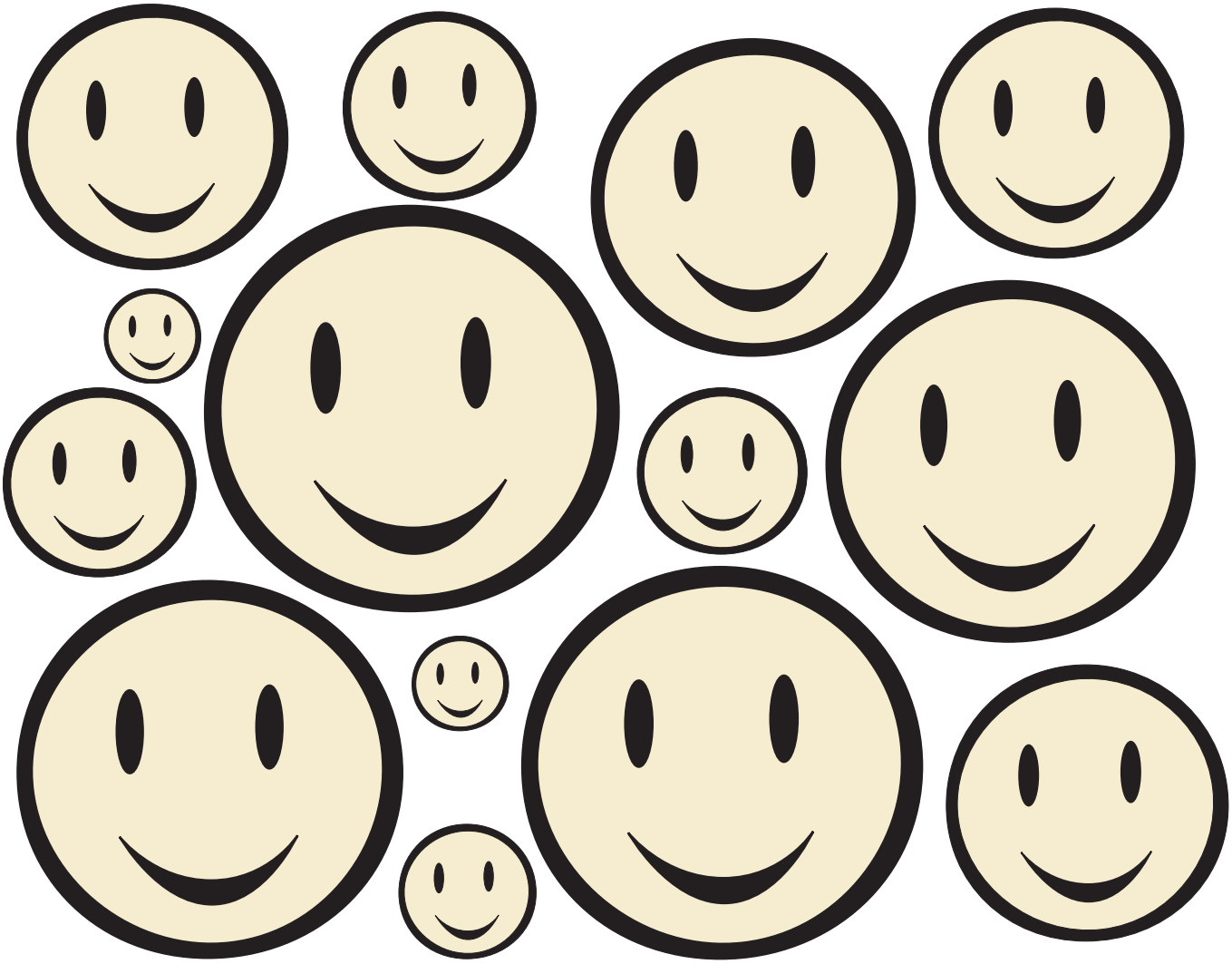

Ajuda a qui ho passa malament a prop teu

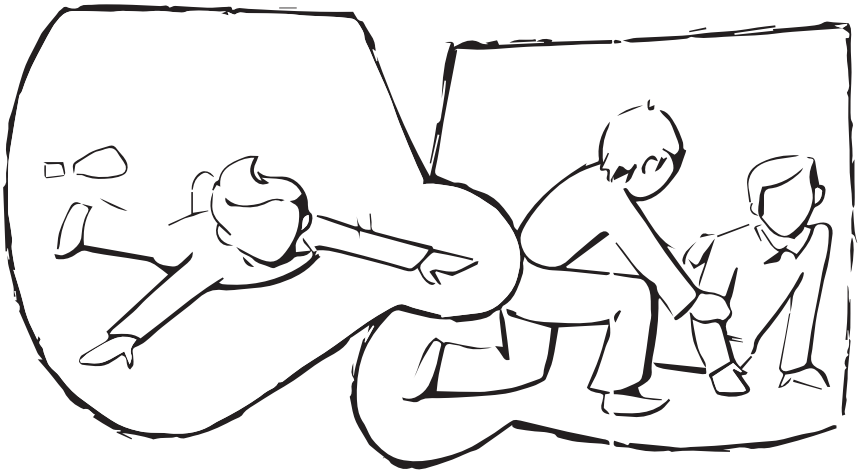

Ajuda a qui ho passa malament a prop teu

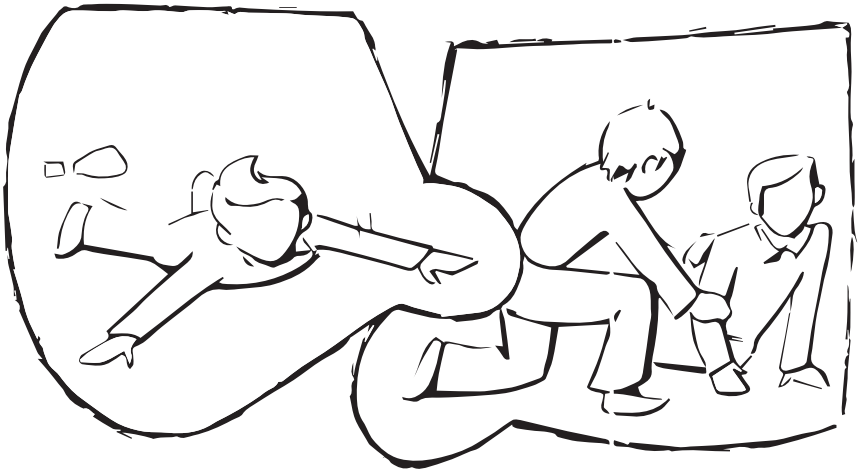

Ajuda a qui ho passa malament a prop teu

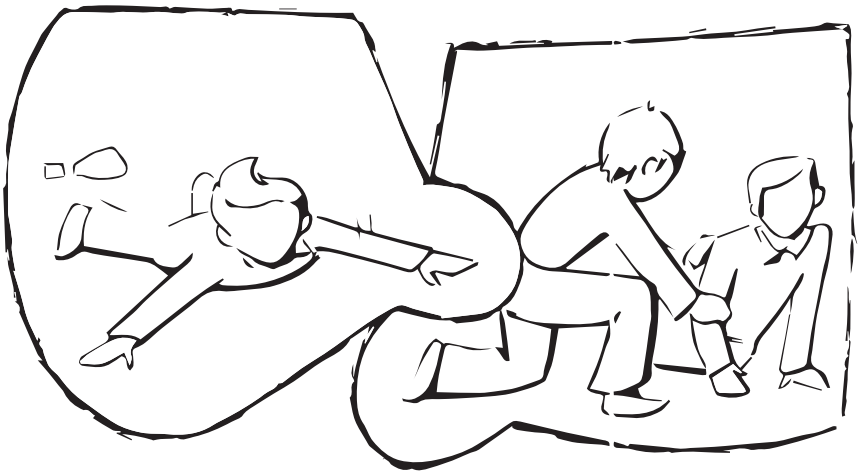

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA (8-11 ANYS)

ATRAPA UN MILIÓ de «Solidaris»

Finalitat

A través d'aquest joc i de les seves activitats volem convidar els nens i nenes a obrir els ulls a algunes realitats d'injustícia que hi ha al nostre món, a conèixer que hi ha persones i organitzacions que no es queden de braços plegats davant aquesta realitat i que es comprometen a ajudar els seus germans més desafavorits i necessitats, amb la intenció d'aconseguir construir entre tots un món més humà, just i fratern.

Explicació del joc

El joc està basat en el conegut joc televisiu «Atrapa un Millón», però aquí, en comptes de voler atrapar euros, el que es vol és atrapar «Solidaris», la moneda simbòlica de la Solidaritat. Com més quantitat de «solidaris» obtinguin, és a dir, com més solidaris siguin, més podran ajudar els que pateixen alguna injustícia, necessitat o dolor provocats per l'egoisme, la inhumanitat o la insolidaritat dels que viuen preocupats només pels seus propis interessos i benestar.

L'important del joc és que dedueixin, mitjançant el diàleg en grup, quina pot ser la resposta correcta a les preguntes que se'ls plantegen. El més probable és que d'entrada no sàpiguen la resposta, però l'important és que vagin coneixent a través del joc les realitats d'injustícia que hi ha al món, que coneguin algunes ONG compromeses en la tasca de fer possible un món més just, que coneguin personalitats que han destacat per la seva vida solidària, que coneguin una mica més el que és Càritas.

- Es formaran tres grups que poden estar compostos de 2 a 10 persones. Cada grup triarà un representant. L'educador establirà un torn de participació.

- L'educador donarà a cada grup 40 xecs de 25.000 «solidaris» que haurà fotocopiat i retallat del full annex que hi ha al final de les preguntes. Així cada grup començarà el joc amb un milió de «solidaris» al seu haver.

Per altra banda, l'educador tindrà 40 xecs de 25.000 «solidaris» per donar als grups observadors que encertin les respostes del grup que està participant.

- L'educador col·locarà davant de tots els grups quatre cadires, i enganxades al respatller de cada cadira hi hauran les lletres A, B, C i D, respectivament, corresponents a les possibles respostes que tindrà cadascuna de les preguntes del joc. Damunt dels seients, el grup que li toqui participar anirà deixant els xecs solidaris segons creguin que pot ser la resposta correcta a cadascuna de les 8 preguntes que els farà l'educador.

- Al mateix temps que el primer grup participant fa aquesta deliberació, els dos grups que estaran observant el joc també hauran de triar la resposta que creuen correcta, i en el mateix termini de temps, un minut i mig, hauran d'escriure en un full la lletra corresponent a la resposta correcta i lliurar-lo a l'educador.

- Acabat el termini per respondre la primera pregunta, i un cop el grup que juga ha repartit

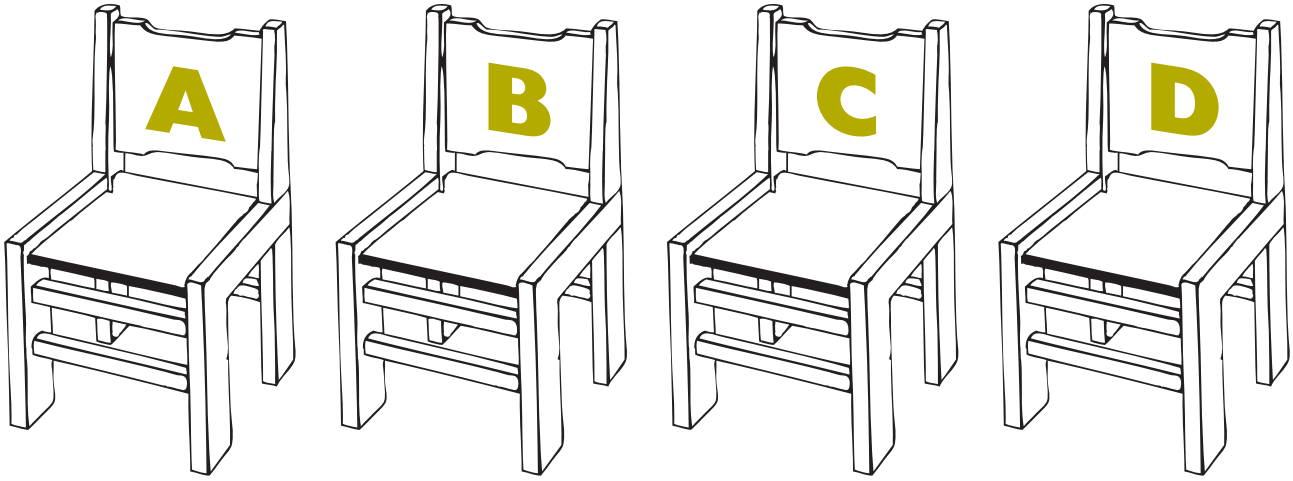

- L'educador farà les 8 preguntes del ***Primer Joc d'«Atrapa un Milió»*** al primer grup que li toqui jugar. (Les preguntes les trobareu a continuació d'aquesta explicació.) De la pregunta 1 a 4, cadascuna té quatre opcions de resposta, i només una és correcta. Sobre una pissarra o un paper continu gran, l'educador escriurà les quatre possibles respostes i assignarà a cadascuna una lletra: A, B, C, D. I cada una de les quatre cadires representarà una resposta.

  El grup participant haurà de col·locar tots els xecs solidaris sobre la cadira que té la lletra corresponent a la resposta que creuen correcta. Si no tenen clar quina és la resposta correcta, poden repartir els xecs entre un màxim de tres cadires. Sempre haurà de quedar una cadira buida, sense xecs.

- El grup participant tindrà un minut i mig per deliberar i triar les possibles respostes correctes i repartir tots els xecs solidaris entre les cadires que creguin que representen la resposta correcta. El representant del grup serà l'única persona que es podrà aixecar per col·locar els xecs.

  els xecs solidaris entre les cadires, i els dos grups d'observadors han lliurat a l'educador els fulls amb les seves respostes, l'educador dirà quina és la resposta correcta. Ho farà així: es passejarà entre les cadires i tombarà les que no corresponen a la pregunta correcta. Només quedarà dreta la que correspon a la resposta correcta. Els xecs solidaris que hi ha sobre aquesta cadira se'ls quedarà el grup per continuar jugant-hi a la pregunta següent.

  Si es dóna el cas que no hi ha cap xec solidari damunt la cadira de la resposta correcta, el grup deixarà de jugar perquè ja s'ha quedat sense xecs. Aleshores serà el torn del grup següent, i començarà responent les preguntes del ***Segon Joc d'«Atrapa un Milió».*** El grup que ha deixat de jugar continuarà jugant com a observador, escrivint en un full la resposta que cregui correcta per a cada pregunta que es faci a l'equip que en aquest moment juga.

- Si un dels grups, o els dos, que fan d'observadors han escrit al seu full la resposta correcta, guanyaran un xec de 25.000 «solidaris», que els serà lliurat per l'educador.

- Els xecs solidaris que guanyi un grup fent d'observador, NO s'afegiran al milió de «solidaris» que l'educador els va lliurar per participar en el joc. És a dir, tots els grups, quan els toqui el torn de jugar, començaran amb un milió de «solidaris»; la resta de xecs solidaris que guanyin els guardaran a tall d'estalvis, no es podran apostar per respondre les preguntes.

- Un cop fetes les quatre primeres preguntes del joc, que tenen quatre opcions de resposta, es faran les preguntes de la 5 a la 7, i aquestes només tenen tres opcions de resposta. Només una de les tres és correcta. A cada una d'aquestes tres respostes se li assignarà la lletra A, B i C, respectivament. L'educador retirarà, doncs, la cadira amb la lletra D. Ara el grup participant només podrà dipositar els xecs solidaris en un màxim de dues cadires, perquè una cadira sempre ha de quedar buida, sense xecs.

- Per a la pregunta 8, l'última, només hi ha dues opcions de resposta, i només una és la correcta. A cadascuna de les dues respostes se'ls assignarà la lletra A i B, respectivament. L'educador retirarà la cadira de la lletra C. Ara el grup participant només podrà posar tots els xecs solidaris que li queden en una sola cadira; l'altra ha de quedar buida.

- El joc acabarà quan tots tres grups hagin participat. Acabat el joc, si s'ha donat el cas que en alguna de les tres tandes de preguntes en què han participat els tres grups hi ha hagut preguntes que no s'han pogut fer perquè el grup s'ha quedat sense xecs i no ha pogut acabar la tanda de les 8 preguntes que li tocava, aleshores aquestes preguntes no fetes es rescataran per fer-les en aquesta part final. Així que ara els tres grups jugaran tots com a observadors. Quan l'educador els faci una d'aquestes preguntes, cada grup escriurà en un full la resposta que creuen correcta. Els grups que l'encertin guanyaran un xec de 25.000 «solidaris».

- Guanyarà el grup que hagi aconseguit reunir més xecs solidaris, sumant els del seu torn de joc i els que hagi aconseguit com a observador.

- El grup guanyador és el grup que ha aconseguit més «solidaris», i això fa que sigui el grup que podrà ajudar més els altres. Aquest grup disposarà d'una setmana per reunir-se i pensar tres accions solidàries, en tant que compromís, que podrien fer totes les persones que han participat en el joc *(per exemple, pensar una acció o acte que puguin organitzar ells mateixos per recaptar fons per ajudar algun projecte concret de la seva càritas parroquial, o de la seva Càritas Diocesana, o d'alguna ONG, o algun compromís concret i pràctic per ajudar-se entre ells en els estudis, o algun compromís per ajudar a l'escola o ajudar de manera especial les seves famílies fent tasques domèstiques, o ajudant els pares, avis, germans, estant sempre atents al que puguin necessitar).*

  El grup que ha quedat en segon lloc pensarà al mateix temps en dues propostes d'accions solidàries; i el grup que ha quedat en tercer lloc pensarà en una proposta d'acció solidària.

  Passada una setmana, els tres grups presentaran les propostes. Entre tots votaran la proposta que els agrada i motiva més, i una vegada triada, posaran fil a l'agulla guiats i animats per l'educador. Al cap d'un mes, s'avaluarà com ha anat aquesta experiència de compromís.

PREGUNTES PER AL DIÀLEG DESPRÉS DEL JOC

1. A través d'algunes respostes a les preguntes de joc heu conegut dades sobre realitats d'injustícia que es viuen al nostre món. ¿Podeu recordar algunes d'aquestes dades o informacions?

2. D'aquestes dades i informacions que heu recordat, ¿quines us han semblat més injustes i vergonyoses? Per què?

3. Mitjançant algunes respostes a les preguntes del joc, heu conegut algunes ONG que davant aquesta realitat d'injustícia o necessitat en què viuen tantes persones, estan compromeses a fer possible un món millor. ¿En quina d'elles t'agradaria participar, col·laborar o donar-hi suport? Per què?

4. ¿Voldries saber més coses d'alguna d'aquestes ONG? ¿Quines altres ONG coneixes o t'agradaria conèixer?

   (Segons la resposta a aquesta pregunta, l'educador podrà demanar als 3 grups del joc que busquin informació sobre aquestes ONG que han interessat més; l'educador, per la seva banda, en buscarà també informació per exposar-los-la el dia que quedin per presentar la informació que ha trobat cada grup.)

5. A través d'algunes respostes a les preguntes del joc, heu conegut persones que han estat testimoni i exemple de compromís solidari. ¿Ja en coneixíeu alguna? Quines uns han cridat més l'atenció? ¿Coneixeu més persones com aquestes?

6. Per les respostes a algunes de les preguntes del joc, ¿sabeu ara alguna cosa de Càritas que abans no sabíeu? ¿Us agradaria saber alguna cosa més de Càritas? ¿Sabeu on hi ha la Càritas que us queda més a la vora de casa?

L'educador pot ampliar la informació sobre Càritas dient que és una organització solidària implantada arreu del món mitjançant la qual els cristians de l'Església catòlica realitzen el seu compromís d'ajuda envers els més pobres i desafavorits de la societat.

Es dedica a assistir, rehabilitar i reintegrar a la societat les persones que són víctimes de la pobresa, la marginació, la injustícia i les desigualtats socials. Vol ajudar-les a recobrar la dignitat, les acompanya dia a dia fent seus els problemes i necessitats d'aquestes persones, i tracta de capacitar-les perquè elles mateixes puguin sortir de la pobresa i la marginació tot desenvolupant el millor de les seves qualitats personals.

També s'ocupa i preocupa de denunciar públicament les situacions de pobresa que es viuen a la nostra societat i les seves causes. La tasca de Càritas es du a terme gràcies al lliurament compromès de moltes persones: voluntaris, col·laboradors, tècnics, persones que donen gratuïtament el seu temps, coneixements, recursos econòmics, afecte... per compartir-los amb aquells que més els necessiten. Més de 70.000 persones voluntàries a tot Espanya fan possible l'acció diària de Càritas.

Primer joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. En el món es produeix suficient menjar per a tots els seus habitants, ¿però quantes persones passen gana cada dia?

   A. 1 de cada 100.
   B. 1 de cada 20.
   C. 1 de cada 8.
   D. 1 de cada 5.

   (Resposta: C).

2. ¿Com es diu la nena que en 2012 els talibans van voler matar, disparant-li diversos trets, sense aconseguir-ho, en un poble del Pakistan, per defensar el dret de les nenes a anar a l'escola i rebre una educació?

   A. Ziuadín.
   B. Malala.
   C. Elisabeth.
   D. Irene.

   (Resposta: B).

3. Quina ONG treballa exclusivament amb nens i nenes que s'han quedat sense pares, o que s'han trobat amb què els seus pares no els poden cuidar com cal, i que se'n fa càrrec perquè puguin gaudir d'una vida en una família i una llar?

   A. Aldeas Infantils SOS
   B. Càritas.
   C. Mans Unides.
   D. Unesco.

   (Resposta: A).

4. Què és Càritas?

   A. Una ONG.
   B. Una associació benèfica.
   C. L'Església catòlica.
   D. Una ONG per al Desenvolupament.

   (Resposta: C).

5. Quantes persones sense llar viuen al carrer a Espanya?

   A. 15.500.
   B. 28.600.
   C. 40.000.

   (Resposta: C).

6. Mary Jasajala, coneguda com a Mare Tunza, que significa en l'idioma suahili "la mare que et cuida", és una dona africana analfabeta i pobra que treballava com a empleada de la llar a la ciutat de Nairobi. Un dia, en anar a tirar les escombraries, va trobar-hi un nadó abandonat. En no trobar la policia la mare, la Mare Tunza es va encarregar de cuidar-lo a casa seva. La gent, aleshores, començà portar-li nens i nenes abandonats o orfes, i ella decidí dedicar-se completament a tenir-ne cura, donant-los menjar i estudis. Amb l'ajuda de donatius i la col·laboració de persones voluntàries, durant més de 10 anys ha rescatat de la misèria 350 infants i els ha donat un futur. ¿A quin país ha fet això?

   A. Kènia.
   B. Sudan.
   C. Filipines.

   (Resposta: A).

7. Quina ONG es dedica específicament a defensar l'accés a l'educació de les persones més desafavorides i empobrides?

   A. Entreculturas.
   B. Setem.
   C. SOS Àfrica.

   (Resposta: A).

8. L'Església, des dels seus orígens, ha estat compromesa en l'ajuda als més pobres i necessitats. A aquesta acció organitzada de l'Església en favor dels més pobres, se la va anomenar Càritas. ¿Des de quin any?

   A. 1492.
   B. 1947.

   (Resposta: B).

Segon joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. Quin continent té la xifra més alta de persones que passen gana?

   A. Àsia-Pacífic.
   B. Àfrica.
   C. Sud-amèrica.
   D. Europa.

   (Resposta: A).

2. Quants anys va estar a la presó Nelson Mandela per haver-se oposat al règim racista de l'apartheid de Sud-àfrica, que feia que la minoria blanca tingués sotmesa i sense drets la majoria negra del país?

   A. 27.
   B. 15.
   C. 8.
   D. 48.

   (Resposta: A).

3. La Fundació Anar és una ONG espanyola dedicada a la defensa dels drets dels infants i adolescents en situació de risc i desemparament. Tenen cases d'acollida per a infants i adolescents que no tenen un ambient familiar adequat. Des de 1994 mantenen obert el Telèfon d'Ajuda al Menor, que funciona les 24 hores del dia, tots els dies de l'any, al qual qualsevol infant o adolescent que rebi maltractaments, abusos o que visqui una situació difícil pot trucar. A través del telèfon rebrà ajuda immediata i orientació. Quin número de telèfon és?

   A. 555 40 40 00.
   B. 900 20 20 10.
   C. 555 03 44 01.
   D. 444 15 15 15.

   (Resposta: B).

4. Qui va donar origen a Càritas?

   A. El papa Joan Pau II.
   B. Teresa de Calcuta.
   C. El papa Francesc.
   D. Jesucrist.

   (Resposta: D).

5. Quantes famílies espanyoles viuen sense cap ingrés econòmic mensual, perquè cap membre no treballa, ni cap d'ells rep cap mena de prestació d'atur o de jubilació, o d'ajuda pública de l'Estat, cosa que significa que viuen en la màxima pobresa?

   A. 700.000 famílies.
   B. 540.000 famílies.
   C. 234.000 famílies.

   (Resposta: A).

6. Jean Vanier és el fundador de les comunitats «L'Arca», que volen ser llars familiars d'acolliment de persones que pateixen alguna discapacitat mental i que no tenen cap lloc on viure, o que estan sols i sense recursos econòmics. Aquestes comunitats de L'Arca·van néixer l'any 1964, quan Jean Vanier, preocupat per com malvivien les persones amb discapacitat mental, va comprat una casa abandonada en un poblet anomenat Trosly-Breuil, la va rehabilitar i s'hi va posar a viure amb unes quantes persones que patien discapacitat mental, per formar, tots plegats, una llar, una família. D'aleshores ençà s'han anat creant més comunitats de L'Arca tot formant llars per a aquestes persones. Avui en dia aquestes comunitats estan esteses arreu del món, n'hi ha més de 135. ¿En quin país va néixer la primera comunitat de L'Arca?

   A. Turquia.
   B. Alemanya.
   C. França.

   (Resposta: C).

7. Quina ONG nascuda a Espanya es dedica a donar suport econòmicament a projectes de desenvolupament a Àfrica, Amèrica i Àsia, i també a sensibilitzar la població espanyola perquè es comprometi amb els més desafavorits del planeta, i acostuma a convocar durant el mes de febrer la celebració de «sopars de la fam» per recaptar diners?

   A. Unicef
   B. Mans Unides
   C. Missatgers de la Pau

   (Resposta: B).

8. Quin és el lema de Càritas que apareix normalment escrit sota el seu logo?

   A. Treballem per la Fraternitat.
   B. Treballem per la Justícia.

   (Resposta: B).

Tercer joc d'«ATRAPA UN MILIÓ»

Preguntes:

1. Dels 7.200 milions d'habitants que hi ha al planeta, ¿quantes persones passen gana actualment?

   A. 50 milions.
   B. 225 milions.
   C. 650 milions.
   D. 870 milions.

   (Resposta: D).

2. ¿En quin lloc del món treballa la Fundació Vicente Ferrer per treure de la pobresa dos milions i mig de persones a través de projectes d'agricultura sostenible, microcrèdits, construcció de pous, d'escoles i d'hospitals?

   A. Calcuta (Índia).
   B. Madagascar.
   C. Anantapur (Índia).
   D. Sri Lanka.

   (Resposta: C).

3. Quina ONG treballa exclusivament per la defensa dels drets dels infants, especialment dels més desafavorits, els que viuen en situacions de risc a causa de la pobresa?

   A. Acnur.
   B. Creu Roja.
   C. Save the Children.
   D. Joves pel Desenvolupament.

   (Resposta: C).

4. A Espanya, ¿quantes persones treballen de voluntaris a Càritas per ajudar els més pobres i necessitats de forma gratuïta?

   A. 50.000.
   B. 70.000.
   C. 45.000.
   D. 5.000.

   (Resposta: B).

5. Quants nens i nenes viuen a Espanya en situació de pobresa i exclusió, a causa de les dificultats que pateixen les seves famílies per culpa de la crisi econòmica?

   A. 555.000 infants.
   B. 1.900.000 infants.
   C. 2.500.000 infants.

   (Resposta: C).

6. Muhammad Yanus és conegut al món sencer com el banquer dels pobres per haver inventat el sistema de microcrèdits, és a dir, petits préstecs de diner als pobres perquè puguin iniciar un negoci. En 20 anys, a través del seu Banc Grameen, va deixar 2.000 milions d'euros als pobres del seu país perquè poguessin tenir una vida més digna. ¿De quin país es tracta?

A. Bangla Desh.
B. Índia.
C. Tailàndia.

(Resposta: A).

7. Quina ONG té com a finalitat posar fi a la pobresa realitzant projectes de desenvolupament, promovent la solidaritat, denunciant les causes de la pobresa i fomentant el comerç just, ONG que té obertes a Espanya botigues de Comerç Just i que comercialitza i distribueix productes de Comerç Just com ara cafè i xocolata, entre molts altres?

A. Intermon-Oxfam.
B. Fundació Vicente Ferrer.
C. Proyecto Hombre.

(Resposta: A).

8. A Espanya hi ha 70 Càritas Diocesanes organitzades, una per cada diocesi en què està dividit el territori espanyol. Cada Càritas Diocesana s'encarrega d'organitzar i animar la feina que fan totes les Càritas Parroquials que hi ha a la seva diòcesi o territori. Aquestes Càritas Parroquials funcionen a les parròquies per ajudar els pobres de la seva zona. Si suméssim totes les Càritas Parroquials que hi ha dins d'aquestes 70 Càritas Diocesanes, quantes Càritas Parroquials obtindríem de resultat?

A. 6.000 Càritas Parroquials.
B. 4.800 Càritas Parroquials.

(Resposta: A).

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

XEC A QUI EL PORTI

25.000 «SOLIDARIS»

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA (7-11 ANYS)

Conte:
EL PETIT GRA DE SORRA

Hi havia una vegada un petit gra de sorra que vivia tot petitet i insignificant pel terra de la gran ciutat. Ningú no se n'adonava, d'ell, perquè era tan remenut que ningú no el veia. Però encara que fos tan menut, i sense ell saber-ho, al seu interior tenia una cosa molt gran.

Era feliç deixant-se emportar pel vent. Era la seva manera de viatjar, i podeu creure que així arribava a tots els racons de la ciutat. Així que s'aixecava una mica de vent, ni que fos ventijol, el nostre granet feia uns saltirons i s'enfilava damunt la brisa i començava el viatge.

Viatjant d'aquesta manera podia mirar per les finestres dels grans edificis, per observar com eren aquells éssers tan estranys que eren els humans. També li agradava molt enganxar-se als parabrises dels cotxes en marxa per veure els gestos tan divertits que feien els conductors amb les seves cares tan grosses. Es trencava de riure quan els veia gesticulant enfadats, o exclamant-se sols o cridant paraulotes rares als cotxes que passaven pel seu costat. El cert era que, per al granet de sorra, el món dels humans era molt i molt estrany.

Una tarda, en ple vol damunt el vent, el granet es va deixar caure damunt un munt de sorra d'un parc infantil, on els nens dels humans jugaven fent castells de sorra, o fent forats enorme i túnels que no s'acabaven mai.

Al granet de sorra li agradava molt que els nens petits juguessin amb ell. Li agradava veure'ls tan alegres quan el tenien entre les mans. Però ves per on, aquella tarda va passar una cosa molt especial. Mentre un nen el sostenia amb les mans, el granet de sorra va veure com la mare d'aquest nen s'acostava a ells per endur-se el nen cap a casa. Però la cara de la mare no era d'alegria, sinó que reflectia una tristesa molt gran.

La mare va agafar el nen a coll i li va fer un petó llarguíssim i tendre. I el nen li va tornar el petó acaronant-li la galta amb la mà en què tenia el granet de sorra. I en aquest moment exacte, el granet de sorra va quedar atrapat per una llàgrima que relliscava per la galta de la mare.

El granet va notar que aquella llàgrima era molt amarga. I sense saber ni com ni per què, en tastar l'amargura, va saber instantàniament per què aquella mare patia i plorava en silenci. La raó era

que l'endemà els del banc els traurien de casa, a ella i al seu fill, perquè no podia pagar el diner que els devia perquè s'havia quedat sense feina. O sigui que mare i fill es quedarien al carrer, sense un sostre que els aixoplugués: eren pobres de solemnitat.

El granet de sorra va sentir dins seu tota l'angoixa i tot el dolor d'aquella mare, i dins el seu cor una cosa molt gran va començar a bategar amb força. No sabia què era, perquè, com tothom sap, els grans de sorra són fets de pedra. Però allò li bategava cada vegada amb més força. Es va commoure per dins i també es va omplir d'indignació per aquella injustícia. I des d'aquell instant, submergit en aquella llàgrima de dolor enganxada a la galta de la mare, no pogué deixar de pensar en què podia fer per ajudar-los. Però ell era tan remenut i insignificant, ves, un granet de sorra, i, en canvi, el problema era tan gran…

Mentre l'amarga llàgrima s'eixugava, el granet no deixava de pensar què podia fer per ajudar-los. I mentrestant la mare i el fill arribaren a casa. Ja era fosc.

Quan la llàgrima es va eixugar, el menut gra de sorra va poder deixar-se anar de la galta de la mare, i una brisa molt suau se l'endugué volant per la finestra de la casa. Va enlairar-se cap al cel estrellat perquè l'aire fresc de la nit el calmés. L'olor d'amargura d'aquella llàgrima havia impregnat tot el seu petit cos com un perfum que el perseguia per allà on anés. Dins l'embolcall d'aquell silenci estel·lar, li va venir al cap una petita idea per intentar ajudar mare i fill. Semblava poca cosa, però era l'únic que ell podia fer.

L'endemà al matí, quan els del banc vingueren amb la policia per fer fora de casa la mare i el fill, de cop i volta, abans que poguessin passar de la porta, aquestes persones van començar a gratar-se els ulls i a esternudar sense parar. Una cosa molt molesta se'ls ficava pels ulls impedint-los veure-hi i també se'ls ficava pel nas fent-los pessigolles, tantes que no podien parar d'esternudar. Tant i tant els molestava que no podien obrir els ulls ni treure's el mocador del nas. O sigui que no van tenir més remei que girar cua sense poder ni picar al timbre, perquè no podien veure on estava.

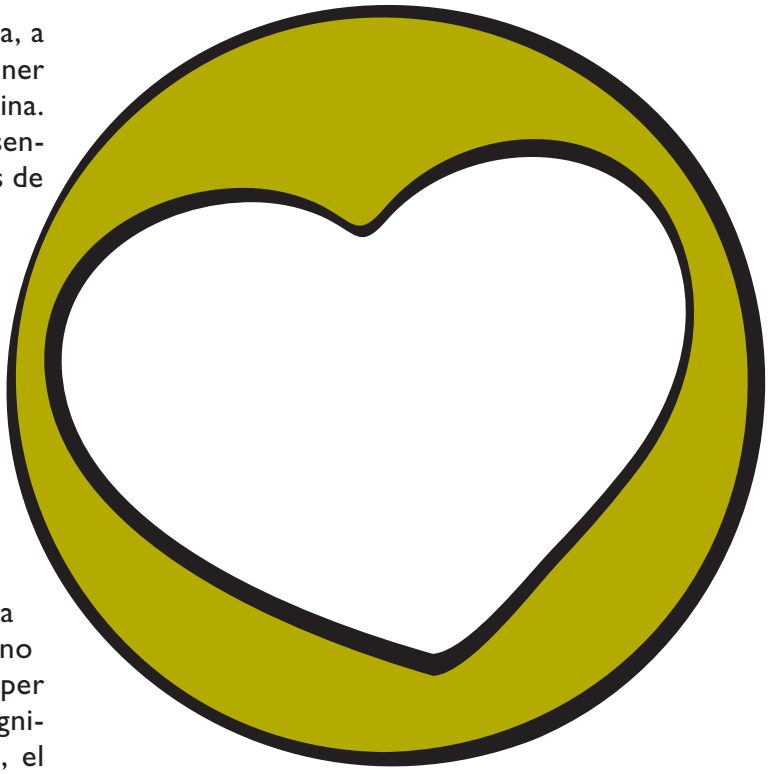

L'endemà va tornar a passar el mateix, i l'endemà de l'endemà, i l'endemà de l'endemà de l'endemà... Quan va haver passat un mes, ja no hi havia banquers ni policies que hi volguessin anar, perquè tots tenien els ulls ben inflamats i plorosos, i els nassos vermells com tomàquets.

Molt enfadats, els del banc van deixar que la mare visqués a la casa fins que trobés feina. Aquesta mare no entenia res del que passava, però ara plorava d'alegria mirant el cel i donant gràcies a Déu. I mirant el cel veié que damunt de casa seva hi havia flotant un núvol misteriós de granets de sorra. Fou l'única persona que ho veié. No hi va donar importància i continuà plorant d'alegria, però el cert és que aquell núvol estava allà damunt per defensar-la.

L'origen de tot això era que el petit gra de sorra havia anat al sorral del parc infantil a demanar ajuda als centenars de milers de grans de sorra que hi vivien. Els granets, en sentir l'olor de llàgrima amarga que feia aquell petit granet, van notar al moment dins seu tot el dolor i tota l'angoixa d'aquella mare. I alhora sentiren dins seu una cosa que cada cop bategava amb més força i, commoguts i indignats, no dubtaren a ajudar el granet de sorra amb el seu propi granet perquè el món dels humans no fos tan estrany.

José Real Navarro

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

1. On va quedar atrapat el petit gra de sorra?

2. Quin era el problema que tenia la mare del nen? ¿Has sentit parlar d'aquest problema, coneixes cap notícia que en parli? ¿Estàs d'acord que passin coses així? Per què? ¿Creus que l'habitatge és un dret que totes les persones haurien de tenir?

3. Quina idea se li acudeix al granet de sorra per ajudar mare i fill? ¿Sabies que a la vida real hi ha persones que pateixen problemes com el de la mare, i que, en ser ajudades per veïns i moltes altres persones que s'apleguen a la porta de la casa d'aquelles persones, aconsegueixen evitar perdre la casa?

4. Què era allò tan gran que el granet de sorra tenia a dins? Què simbolitza?

5. Què va fer el granet de sorra per descobrir això tan gran que tenia dins? I tu, què pots fer per demostrar que també tens això tan gran dins teu?

6. Què pot voler dir la frase «té un cor de pedra»? Què hauria passat al conte si el granet de sorra hagués tingut un cor de pedra?

7. Busca al diccionari la paraula «empatia». Al conte, quins personatges tenen empatia? ¿Quan va ser l'última vegada que tingueres empatia vers alguna persona?

8. Al granet de sorra l'afectava i li feia mal el problema de la mare i la seva tristor, no es mostrava indiferent. A la teva escola, al teu barri, a casa, ¿hi ha situacions o fets que els passin a les persones del teu voltant que t'afectin o et facin mal?

9. Què penses dels que miren amb indiferència els problemes o patiments dels que estan al seu voltant?

10. Quines injustícies i problemes que pateixen les persones arreu del món se solucionarien si tots ens uníssim, com els granets de sorra, per defensar, ajudar i donar suport als que ho passen malament per culpa d'altres?

11. Escolta amb atenció aquesta frase d'Eduardo Galeano: «Molta gent petita, en molts llocs petits, fent moltes coses petites... poden canviar el món». ¿Hi estàs d'acord? Per què?

12. Recorda la frase de Jesús: «Que brilli igualment la vostra llum davant la gent; així veuran les vostres bones obres i glorificaran el vostre Pare del cel» (Mt 5, 16). Explica què vol dir aquesta frase aplicant-la al que va fer el granet de sorra. Al final de la teva vida, ¿per quines accions que vas fer t'agradaria que els altres donessin gràcies a Déu?

Activitat:
Totes les persones tenen DRET a una vida DIGNA

L'educador dividirà els infants en 3 o 4 grups. Donarà a cada grup un gran tros de paper d'estovalles de color blanc.

Cada grup haurà de dibuixar sobre el paper la silueta d'un company del grup. Posaran el paper al terra; un del grup s'hi tombarà cara amunt amb els braços i cames ben oberts, i els altres membres en dibuixaran la silueta. Després la repassaran amb retolador. I fora de la silueta, al capdamunt del paper, escriuran: «Totes les persones tenen dret a una vida digna».

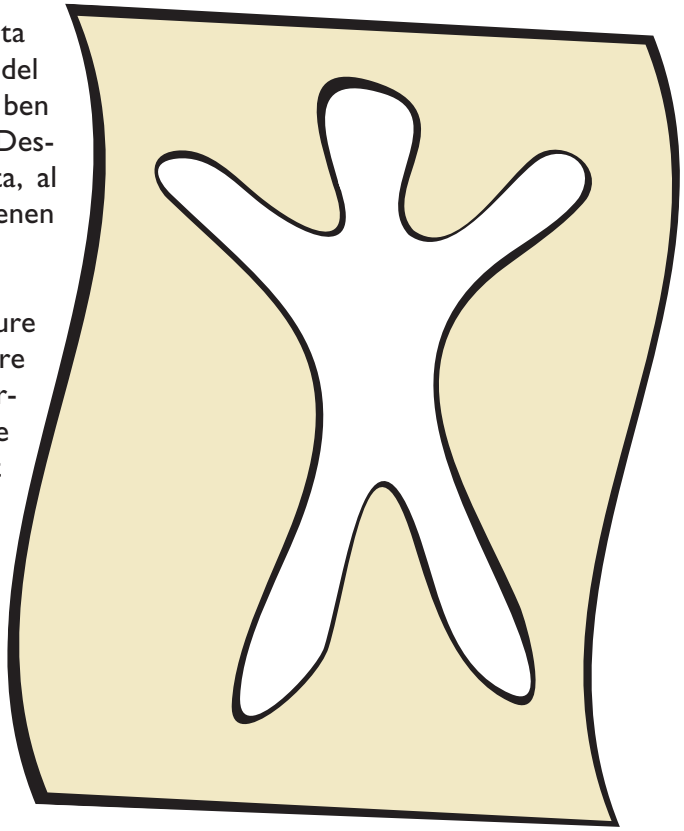

La tasca que ha de fer cada grup és la següent: escriure dins la silueta tot allò que una persona necessita per viure amb dignitat, és a dir, tot allò que és imprescindible perquè una persona visqui com és degut, amb un mínim de benestar i seguretat; tot allò a què una persona té dret pel sol fet de ser persona, segons l'opinió dels infants.

Després que cada grup ho hagi escrit a la seva silueta, es farà una posada en comú. Quan acabin, l'educador els preguntarà què és el que pot amenaçar, o posar en perill, o prendre tot allò que la persona necessita per viure amb dignitat.

Després l'educador farà el comentari següent:

Això que heu escrit per grups en les siluetes és el que feren els governants de tot el món l'any 1958. I el que ells van escriure ho van anomenar Drets Humans. Aquests drets diuen que tota persona, pel sol fet d'existir, té dret a una sèrie de coses que li són necessàries i imprescindibles per viure amb dignitat, per viure bé, com és degut. Té dret que se li respecti la vida, a tenir el suficient per menjar, a tenir una casa, una feina, una educació, una assistència sanitària, a ser lliure, a ser tractat amb respecte i amb justícia, i moltes coses més.

Tots els governants es comprometeren que en els seus països tots els ciutadans tindrien aquests Drets. Però en moltes nacions aquests Drets no es compleixen i són moltes les persones que ho pateixen.

Dels 30 Drets Humans que hi ha, us en reparteixo18 perquè els conegueu i comproveu en cada grup si cap coincideix amb els que heu escrit dins la silueta. Si us adoneu que algun no està escrit a la silueta, escriviu-lo vosaltres mateixos al paper.

L'educador lliurarà el **document de treball 1** i assignarà a cada grup uns Drets, de tal manera que els 18 Drets quedin repartits entre tots els grups. El treball que faran consisteix en aquestes tres accions:

1. Expliqueu en què consisteix o significa cadascun del Drets que us han tocat. Podeu preguntar a l'educador qualsevol dubte que tingueu o aclariment que necessiteu dels Drets.

2. Poseu un exemple de cada Dret però a la inversa: què li podria passar a una persona que no tingués aquest dret, és a dir, descriviu una situació en què es vegi que aquesta persona no té aquest Dret.

3. Imagineu que el vostre grup viu en un país on no es respecten els Drets que us han tocat, on els governants no fan res per solucionar-ho. Quines coses us sembla que canviarien en la vostra vida?

Quan tots els grups hagin explicat els seus Drets, l'educador dirà:

A casa nostra, a causa de la crisi, molts ciutadans han perdut alguns d'aquests Drets Fonamentals: per exemple el dret al treball, a l'habitatge, a l'assistència sanitària gratuïta; i altres drets, com el de tenir uns Serveis Socials, el dret a ser ajudat en situació de Dependència i el dret a una renda mínima han estat reduïts o pràcticament han desaparegut perquè l'Estat no destina prou diners perquè totes les persones que necessiten aquests drets puguin accedir-hi.

I a la resta del món, en molts països, milions de persones no poden accedir als seus Drets Fonamentals: per exemple, 870 milions de persones pateixen fam crònica, és a dir, se'ls nega el dret a l'alimentació; 3.000 milions de persones viuen en la pobresa; milions de persones no tenen assistència sanitària adequada; milions de nens i nenes no poden anar a l'escola perquè han de treballar per sobreviure.

L'educador demanarà a cada grup que pensin el que ells dirien als governants que no garanteixen els Drets Humans als ciutadans dels seus països i que permeten que hi hagi fam, pobresa, falta d'assistència sanitària i desprotecció envers les persones més necessitades.

Ho escriuran en un foli que tindreu, que estarà encapçalat pel següent títol, escrit en lletres grans: **ALS GOVERNANTS DEL MÓN.** Després d'una posada en comú del que ha escrit cada grup, enganxaran damunt una paret del passadís el paper continu amb la silueta, i al costat el foli amb el seu missatge als governants, perquè tothom que passi per davant ho vegi. Aquesta serà la manera de fer pública i visible la seva voluntat de defensar i exigir el compliment dels Drets Humans.

Fet això, l'educador els dirà que pintin de colors el full amb els 18 Drets, o bé que cada infant faci un dibuix sobre els 3 Drets que li semblen més importants. També pot proposar a cada grup de preparar dues escenificacions que representin dues situacions en què no es compleixen o es vulneren aquests Drets que han escollit del full. Els altres grups, un cop feta l'escenificació, hauran d'endevinar de quins drets es tracta.

DOCUMENT DE TREBALL I

1. Dret a ser tractat en igualtat de condicions. (Articles 1 i 7.)

2. Dret a no ser marginat ni discriminat per ningú. (Article 2.)

3. Dret a viure. (Article 3.)

4. Dret a ser lliure. (Article 4.)

5. Dret a no ser maltractat. (Article 5.)

6. Dret a ser tractat amb justícia. (Articles 8 i 10.)

7. Dret a no ser empresonat sense motius. (Article 9.)

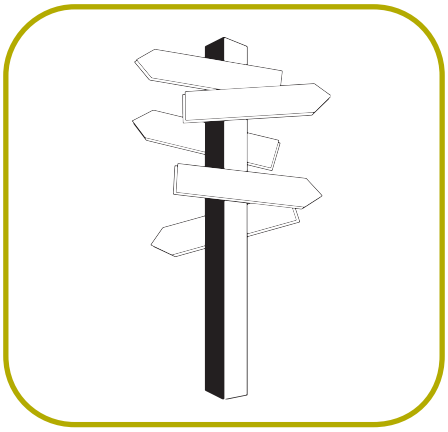

8. Dret a viure on la persona vol. (Articles 13 i 14.)

9. Dret a tenir una propietat. (Article 17.)

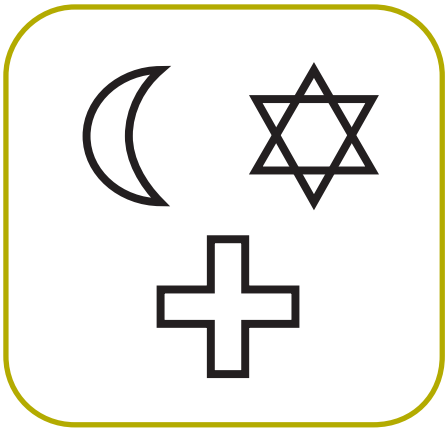

10. Dret a practicar la religió en què es creu. (Article 18.)

11. Dret a pensar i opinar lliurement. (Article 19.)

12. Dret a tenir una feina. (Article 23.)

13. Dret a anar a l'escola per rebre educació. (Article 26.)

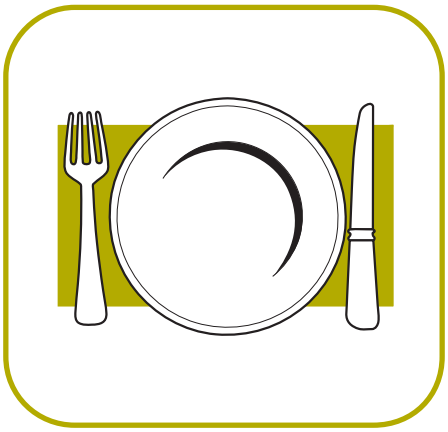

14. Dret a l'alimentació. (Article 25.)

15. Dret a l'habitatge. (Article 25.)

16. Dret a l'assistència sanitària. (Article 25.)

17. Dret a uns Serveis Socials que ajudin les persones en dificultats econòmiques, familiars o de qualsevol tipus. (Article 25.)

18. Dret a rebre de l'Estat una renda mínima en cas d'estar aturat, malalt, en cas d'invalidesa, vellesa o pèrdua dels mitjans de subsistència per causes alienes a la voluntat de la persona. (Article 25.)

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA (7-11 ANYS)

Conte:
QUÈ FAS AMB EL TEU GERMÀ?

Hi havia una vegada un gran regne on hi vivia un rei molt orgullós i cregut. Se sentia superior i millor que qualsevol dels habitants del seu regne. No suportava tenir a la seva presència cap persona que tingués alguna deficiència física, o que tingués un color diferent de pell, o que fos més alt, o que parlés una altra llengua... en fi, qualsevol cosa diferent el treia de polleguera.

Un dia, el rei va celebrar una gran festa al seu palau. Mentre s'oferia el banquet, el rei s'adonà que el fill petit d'un dels convidats tenia la cara deformada a causa d'un accident. Molt enutjat, el rei va manar que el fessin fora del palau. Els pares del nen van protestar. Poc que es pensaven que un infant innocent podia fer nosa a tot un rei. Mai no s'havien trobat amb res de semblant. Però així passà i així us ho explico.

El nen, en veure que els guàrdies anaven a prendre'l, es va escapar molt espantat. Es ficà per passadissos i sales, i finalment es refugià a la cambra de bany del senyor rei. El nen s'enfilà a un tamboret per mirar-se al mirall, i hi veié reflectit el seu rostre deformat. I comença a plorar i a plorar sense consol, perquè se sentia rebutjat pel mateix rei, que no era poca cosa.

Ben aviat la guàrdia reial el va trobar i l'arrossegaren cap a fora del palau, on l'esperaven els seus pares. Però la mare, veient les llàgrimes del seu fill, entrà novament al palau sense que els guàrdies la veiessin i va dir-li al rei, de lluny estant:

–Ai d'aquell que trenca el cor d'un infant menyspreant-lo, que tremoli, perquè una gran maledicció caurà damunt seu.

L'endemà al matí, el rei es va despertat la mar de tranquil damunt el seu reial llit. Va anar a la cambra de bany a rentar-se la cara, però quan es va mirar al mirall va deixar anar un crit d'espant que se sentí per tot el palau i pels voltants.

Al mirall veia reflectida la imatge de la seva cara, però deformada, igual que la del nen que va fer foragitar de la celebració la nit abans. I això no era el pitjor, el pitjor era que se sentia com es va sentir el nen per culpa seva.

Els guardes van córrer ràpidament a veure què li passava al rei. La reial persona es tocava la cara, horroritzat, però no se la notava deformada. Només estava deformada al mirall. Els guardes el veien com sempre i no entenien què passava. El

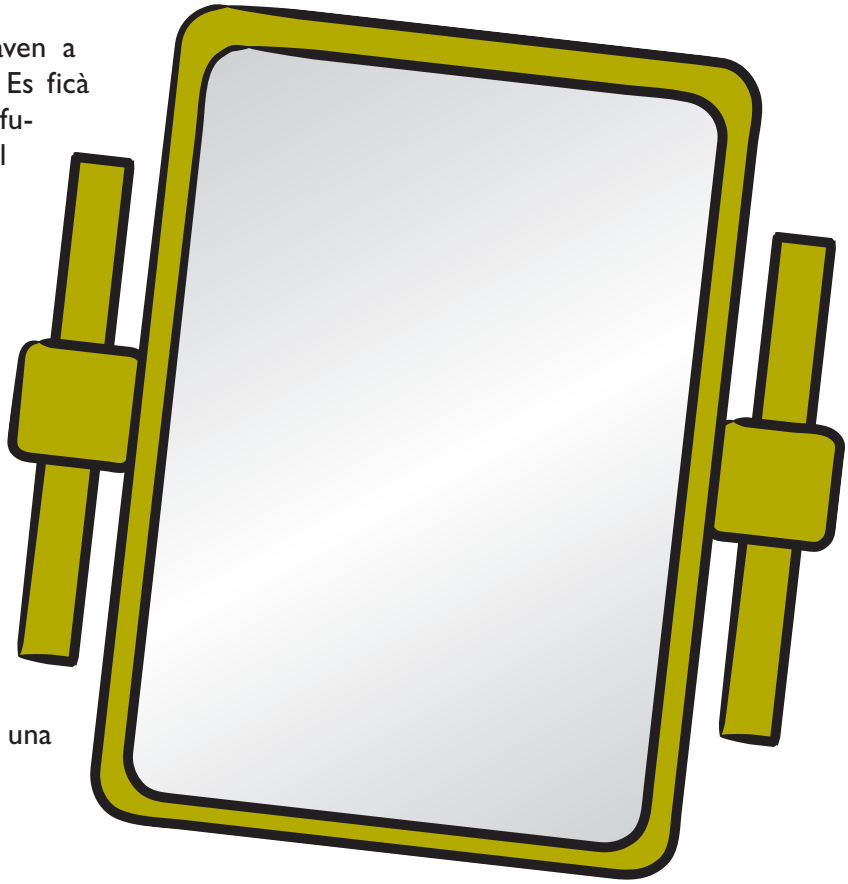

rei, molt nerviós, els manà que portessin un altre mirall. I en aquest mirall també es veié la cara deformada, i continuà trobant-se malament. Esperitat, va recórrer tot el palau mirant-se a tots els miralls que hi havia, i en tots hi veia la seva cara deformada i no es podia treure el malestar que li venia de dins. Fins l'aigua dels estancs dels jardins reials li retornava la imatge de la seva cara deformada.

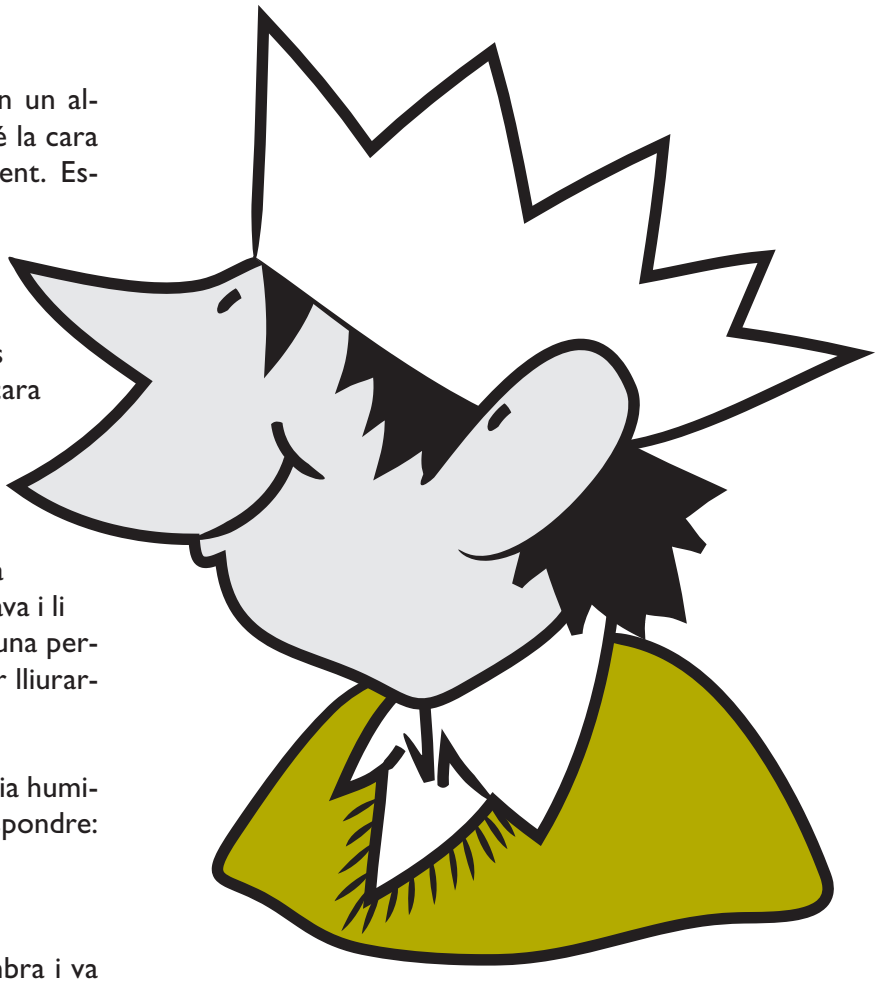

Aleshores el rei va recordar les paraules que li va adreçar la mare d'aquell nen. Va manar que la portessin a la seva reial presència, li va explicar el que li passava i li va ordenar que li digués què havia de fer una persona que havia trencat el cor d'un nen per lliurar-se d'aquella maledicció.

La mare, molt enfadada per com el rei havia humiliat i menyspreat el seu fill, només li va respondre:

—Pregunteu-ho al mirall —i se'n va anar.

El rei així ho va fer. Va anar a la seva cambra i va preguntar al mirall què havia de fer. De cop, del mirall va sortir una llum molt brillant que el va encegar per uns instants... i va sentir una veu que li deia: **Què has fet amb els teus germans?**

Quan va recobrar la vista, a poc a poc va començar a veure reflectit en el mirall les cares de totes les persones a les quals havia trencat el cor, les que havia marginat, menyspreat o humiliat al llarg de la seva vida. Una rere l'altra apareixien, i el rei, al mateix temps, es trobava tan malament com aquestes persones es van trobar quan foren menyspreades per ell.

El rei quedà molt abatut i deprimit en saber la quantitat de persones que havien patit per culpa seva. Després de veure tot allò, va saber què havia de fer. Va sortir del palau i va emprendre un llarg viatge per tot el regne per trobar-se amb totes aquelles persones a qui havia trencat el cor, amb la intenció de demanar-los perdó i repartir entre elles la seves riqueses i possessions com a penyora del patiment que els havia causat.

L'última persona que va anar a visitar fou el nen petit que tenia la cara deformada per un accident. Va posar a les mans del menut l'anell reial que el convertia en príncep hereu del seu regne. Aquest infant seria el futur rei, perquè li havia fet veure com de deformat tenir el cor, i això feia que no tractés les persones **com a germans,** amb tot el respecte que es mereixien.

I des d'aquell moment la maledicció s'esvaí, i el rei va deixar de sentir-se superior i millor que els altres. Ara considerava totes les persones com els seus iguals. Gràcies a la maledicció, el rei va acabar sent una benedicció per a tots els habitants del seu regne.

José Real Navarro

PREGUNTES PER AL DIÀLEG

1. Per què el rei va tractar tan malament el nen?

2. La mare del nen, què li va dir al rei quan van foragitar el seu fill del palau?

3. Què li va passar al rei l'endemà de la festa?

4. Què significa el que el mirall diu al rei?

5. Per què al final aquest rei va acabar sent una benedicció per al seu poble? Què és el que va fer?

6. Tots som de la mateixa família, la humana; tots som fills i filles de Déu que ens ha creat perquè ens estima. Si això és així, tots som germans. ¿Com es tracten els germans? Apunteu en un paper com us sembla que s'han de tractar els germans perquè us serveixi de detector per veure si les persones saben tractar-se com a germans.

7. ¿Us sembla que acostumem a tractar-nos els uns als altres com a germans? ¿És fàcil o difícil? Per què?

8. Entre tots feu una llista en què apareguin les raons o motius que nens i nenes com vosaltres fan servir com a excusa per marginar, menysprear, humiliar o burlar-se d'altres companys. Què opineu d'aquesta llista?

9. Què penseu dels que fan patir i sentir malament altres persones fent-les sentir diferents i inferiors?

10. Ningú no té dret a tractar malament ningú per cap raó. Quines coses podeu fer per ajudar un company que pateix menyspreu, marginació, o que és humiliat o maltractat per altres companys?

11. Què opines d'aquestes paraules de Jesús: "Tracta els altres com t'agradaria que et tractessin a tu"? Com t'agradaria que et tractessin a tu?

12. Com viuríem al món si tots poséssim en pràctica aquestes paraules de Jesús? Per què creus que costa tant posar-les en pràctica? ¿Et costa, a tu?

Activitat 1:
La cadena de la Fraternitat

L'educador demanarà a tots els infants que s'agafin de la mà per formar una cadena humana. I mentre estan agafats de la mà, un dels infants llegirà aquest text:

> ***«El camí més bo per ser feliç de debò és viure fent feliços els altres; és viure tractant i acollint les persones que ens envolten com si fossin la nostra pròpia família, com si fossin els nostres germans. És tractar sempre els altres com ens agradaria que ells ens tractessin a nosaltres.***
>
> ***Quants problemes i quantes injustícies d'aquest món s'acabarien de cop si tots poséssim en pràctica això de viure i tractar-nos com a germans! El món del futur depèn de com de solidaris i fraterns entre nosaltres siguem avui en dia els nens i nenes.***
>
> ***Tenim a les nostres mans la possibilitat de canviar aquest món, si des d'avui ens comprometem a no trencar la cadena de la fraternitat, si més no entre nosaltres.»***

Per simbolitzar aquest compromís, l'educador els demanarà que facin l'onada de la fraternitat mentre estan agafats de la mà. El primer de la cadena la iniciarà alçant i baixant la mà amb la mà de la persona amb qui s'ha agafat, i així també els altres, perquè l'onada vagi passat del primer fins a l'últim de la cadena. Quan l'onada arribi al final, l'últim nen pot tornar a començar l'onada fins que retorni al nen que l'ha començada.

Fet això, l'educador donarà a cada infant el full retallable, i els demanarà que escriguin a l'interior de les siluetes, a la part dels braços i cames, paraules o frases que ensenyin el que s'ha de fer per tractar-se com a germans, que expliquin el que caracteritza les persones que es tracten entre elles com si fossin germanes.

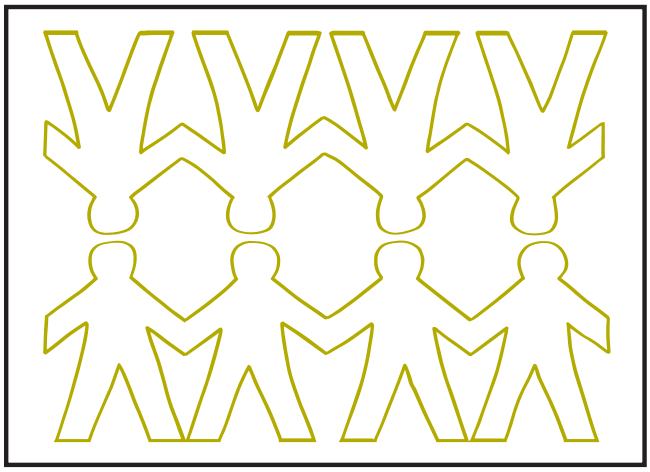

Quan ho hagin escrit, pintaran de colors les siluetes, i després retallaran les dues files de figures, que també pintaran per darrere. Després uniran amb cel·lo o amb una grapa els braços de les figures que hi ha a l'extrem d'ambdues tires. Ara tindran una tira amb vuit figures agafades de la mà.

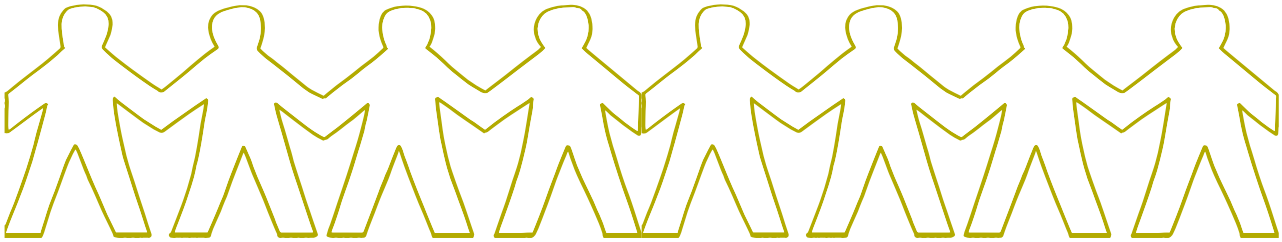

L'últim pas és unir amb cel·lo o grapes els braços de les figures que hi ha als dos extrems de la tira, fent que quedin dretes formant una rotllana.

Hauran construït la cadena de la Fraternitat que ells mateixos estan cridats a construir amb les persones amb què conviuen cada dia.

retorna-
va

Activitat 2:
Els germans invisibles

L'objectiu d'aquesta activitat és millorar el tracte entre companys, i fer que cadascun es preocupi una mica més del benestar dels qui l'envolten, i que facin als altres el que els agradaria que els fessin a ells mateixos si estiguessin al seu lloc.

Passos que cal seguir:

1. Cadascun escriurà el seu nom en dos papers solts, els doblegarà per separat i els dipositarà en una bossa que l'educador tindrà preparada. *(Si el grup de companys és reduït, només escriuran un paper amb el seu nom.)*

2. 2. L'educador assignarà a cada infant, a la sort i en secret, dos companys. Ningú no podrà dir quins companys li han correspost perquè això serà un secret molt important, un *top secret*. Només l'educador i la persona interessada sabran quins són els dos companys que li han tocat com a germans invisibles.

   La missió de l'infant serà tenir cura dels dos companys que li han tocat, tenir-hi bons detalls, fer-los sentir bé, estar pendent d'ajudar-los en tot el que necessitin, però sense que s'adonin que ell és el seu germà invisible. Tot això durarà un mes.

3. Al mateix temps que l'infant ha de preocupar-se per ajudar els dos companys i tenir-ne cura, ell mateix també serà ajudat i cuidat per dos companys, els seus germans invisibles que desconeix. Haurà de descobrir qui són pels detalls que veu que tenen envers ell mateix. Però no els ho podrà preguntar. Ningú no pot dir que és germà invisible de ningú fins que passi el mes.

   Sempre tindran el dubte, perquè també es pot jugar a despistar, és a dir, un company pot fer creure a algú, pels seus detalls i favors, que és el seu germà invisible, quan en realitat no és així.

4. Quan s'hagi escolat el mes, l'educador demanarà a cada infant que digui qui pensa que són els seus germans invisibles i què és allò que li ho ha fet pensar. Després els dirà qui eren realment els germans de cadascun dels infants. I els infants diran les coses que han fet al llarg del mes per l'altre infant. Fet això, si es vol, es pot repetir l'experiència durant un altre més, amb sorteigs nous.

Retallable

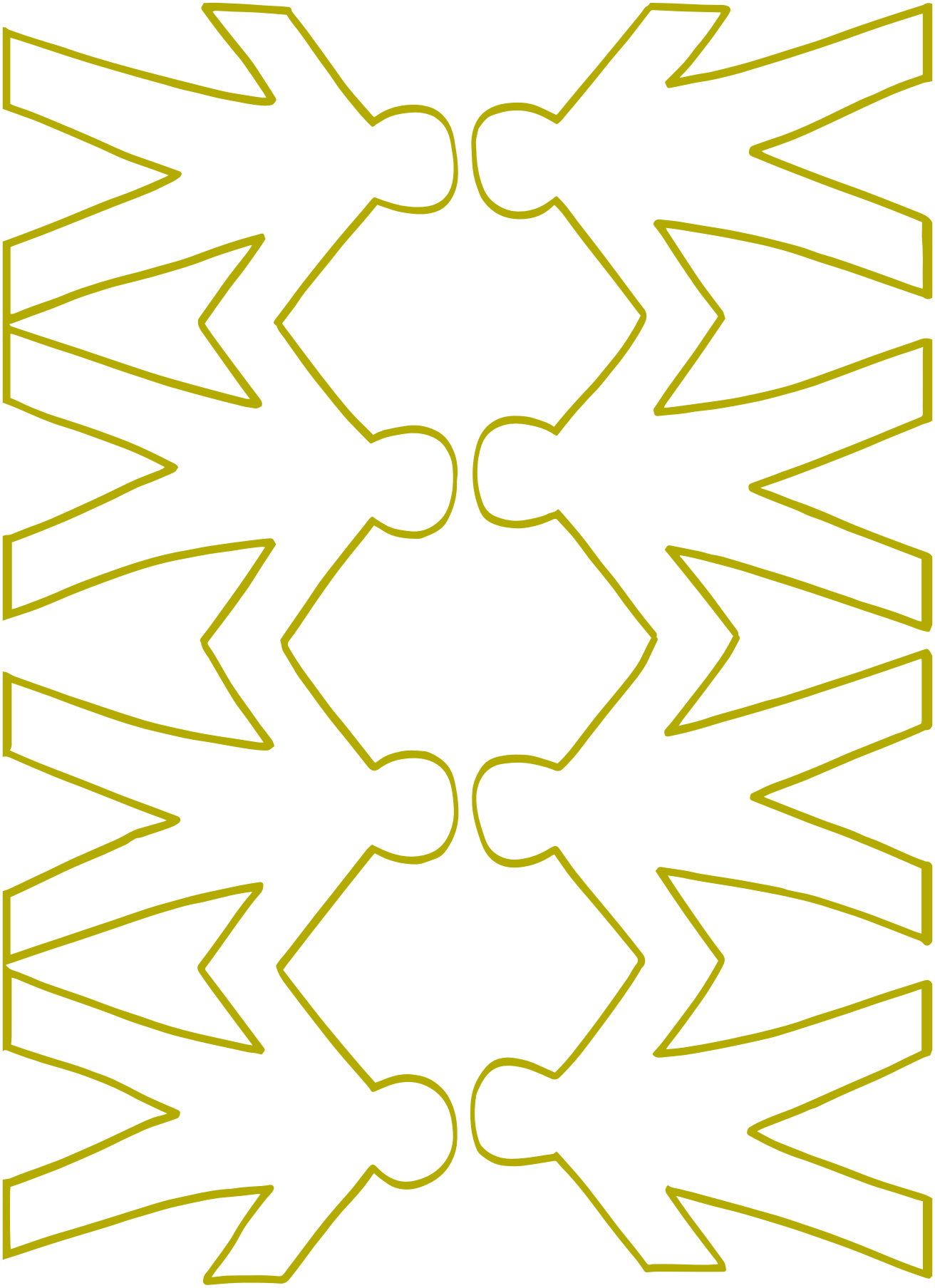

PER A EDUCACIÓ PRIMÀRIA

PREGÀRIA PER FABRICAR UN MÓN MILLOR

Hola Jesús,
amic, germà
i Déu meu.

Vull donar-te les gràcies
perquè sempre estàs amb mi,
dins meu, al meu cor,
on fabrico els pensaments,
on fabrico les paraules,
on fabrico els somnis,
on fabrico les accions,
on fabrico les decisions.

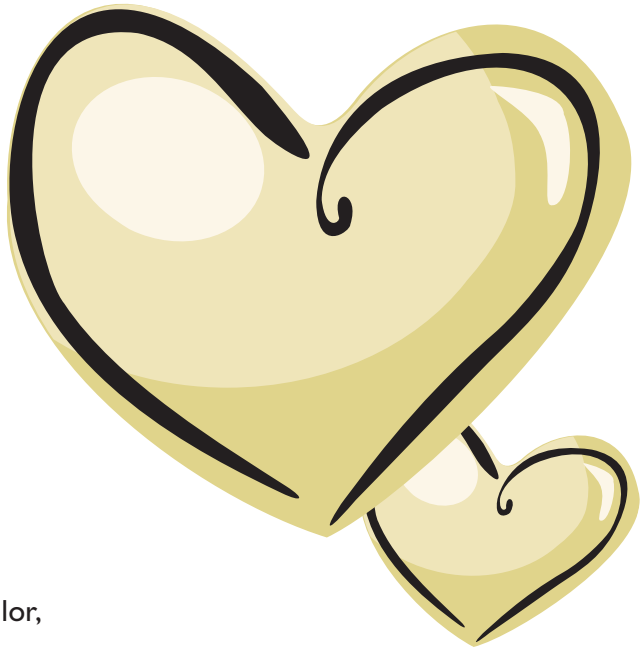

I estàs aquí, dins meu,
per dir-me que m'estimes,
que mai no em deixes sol,
que sempre m'acompanyes
en els moments bons
i en els dolents,
com així ho fan els amics.

Quan penso coses que m'ajuden a ser millor,
quan dic paraules que ajuden,
quan faig accions que ajuden,
quan somio o decideixo coses que m'ajuden
i ajuden els altres, és el millor senyal per saber
que estàs dins meu dirigint la fàbrica del meu cor.

Jesús, no deixis que el meu egoisme
dirigeixi la fàbrica del meu cor,
perquè aleshores seré dels qui fan
que aquest món sigui tan injust i insolidari.

Jesús, vull que m'ajudis
a fabricar un món millor amb els meus pensaments,
les paraules, les accions,
els somnis i decisions.

Aquí em tens, Jesús, compta amb mi,
vull que sempre siguis tu
el qui dirigeixi la fàbrica del meu cor.

Ara, amb paraules teves, escriuràs a Jesús la teva pregària per fabricar un món millor. La teva pregària començarà de la mateixa manera: Hola Jesús, amic, germà i Déu meu…

Posa color a la teva pregària:

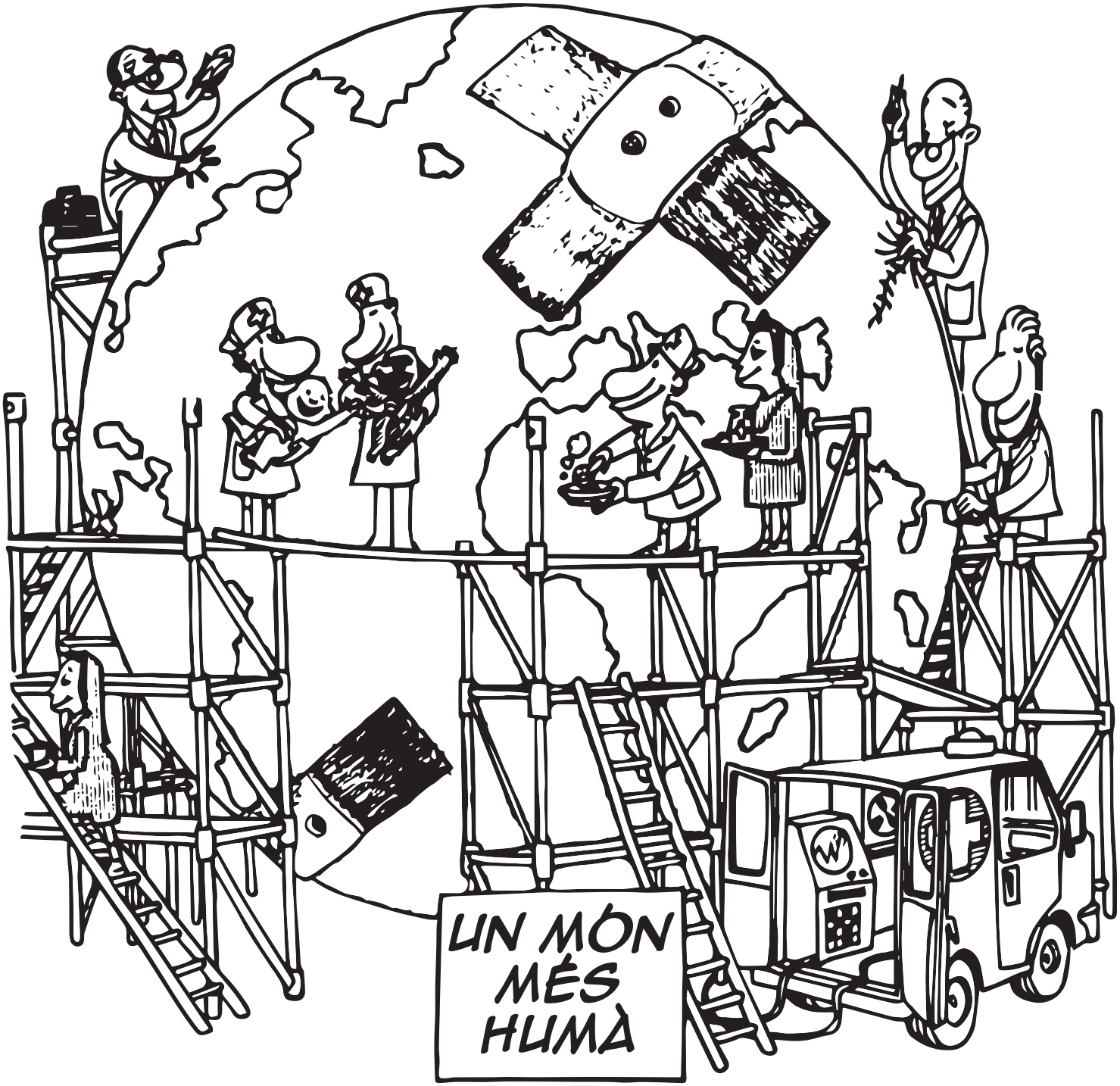

Aquí estic, Jesús, per comprometre'm a fer un món MÉS HUMÀ

Notes

ESTIMA i VIU la JUSTÍCIA

Càritas

www.caritas.es